

Lehdistötiedote

Luxemburg, 27. helmikuuta 2018

EU:n tarkastajat työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta: Varat on syytä kohdentaa paremmin

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uuden kertomuksen mukaan Euroopan komissio on ottanut käyttöön välineet, joilla voidaan varmistaa työntekijöiden vapaa liikkuvuus, mutta sillä ei ole kattavia tietoja käytännön tilanteesta. Lisäksi EU:n rahoittamien toimien suunnittelu ja seuranta on puutteellista. Tarkastajien mukaan EU-varojen parempi kohdentaminen helpottaisi työvoiman liikkuvuutta.

Tarkastajat arvioivat, miten komissio varmistaa työntekijöiden vapaan liikkuvuuden ja työvoiman liikkuvuutta koskevien EU:n toimien vaikuttavuuden. Tarkastuskäynti tehtiin viiteen jäsenvaltioon, joissa joko ulkomaisten työntekijöiden tulovirrat tai työntekijöiden lähtövirrat muihin maihin ovat suurimmat (Saksa, Luxemburg, Puola, Romania ja Yhdistynyt kuningaskunta).

Tarkastajat havaitsivat, että komissio antaa hyödyllistä tietoa työntekijöiden oikeuksista useiden kanavien kautta, mutta tietoisuutta oikeuksista voidaan vielä parantaa. Komissio ja jäsenvaltiot ovat ratkaisseet pitkäaikaisia ongelmia, joita on liittynyt muun muassa ammatillisten tutkintotodistusten tunnustamiseen, mutta esteitä on yhä olemassa. Jäsenvaltioilla olevat tiedot taitojen ja työmarkkinoiden epätasapainotilanteista ovat tasoltaan vaihtelevia, ja komissio pyrkii korjaamaan tämän epäkohdan.

“Työntekijöiden vapaa liikkuvuus täyttää tänä vuonna 50 vuotta,” toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen George Pufan, “mutta työvoiman liikkuvuuden helpottamiseen tarkoitettuja välineitä voidaan vielä parantaa. Lisäksi EU:n rahoitusta on vaikea yksilöidä ja sen seuranta on riittämätöntä.”

Euroopan sosiaalirahastosta, jota Euroopan komissio ja jäsenvaltiot hallinnoivat yhdessä, voidaan myöntää jäsenvaltioille työvoiman liikkuvuutta varten enintään 27,5 miljardia euroa kaudella 2014–2020. Tarkastajat totesivat kuitenkin, että tähän tarkoitukseen tosiasiallisesti käytettyjen varojen määrää ei tiedetä. Komissio hallinnoi työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevaa ohjelmaa, johon kuuluvan Eures-lohkon (työvoimapalvelujen eurooppalainen verkosto) avulla edistetään työntekijöiden vapaaehtoista maantieteellistä liikkuvuutta 165 miljoonan euron rahoituspaketilla mainitun kauden aikana.

Ammatillisen liikkuvuuden Eures-portaali on EU:n tärkein väline, jolla työvoiman liikkuvuutta edistetään, mutta siihen liittyy merkittäviä haasteita. Niistä vähäisin ei ole se, että monet julkiset työvoimapalvelut

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Erityiskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Puh. (+352) 4398 47063

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

Puh. (+352) 4398 45410

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

eivät julkaise kaikkia työpaikkailmoituksiaan Eures-portaalissa. Portaalissa julkaistujen työpaikkailmoitusten analyysi osoitti lisäksi, että työnhakijoiden tarvitsemia tietoja oli usein jätetty mainitsematta. Tarkastetuista 50 ilmoituksesta 39:ssä ei esimerkiksi mainittu määräaika, johon mennessä työpaikkahakemus piti jättää, ja 44 ilmoituksessa ei mainittu aloituspäivää.

Arvioinnissa, joka kattoi 23 Eures-raja-aluekumppanuutta, kävi ilmi, että tulokset oli määritelty vain harvoissa hankkeissa, ja seurannan puutteet merkitsivät, että tuotoksia ja tuloksia ei voitu koostaa. Komission lukujen mukaan vuonna 2016 vain 3,7 prosenttia työnhakijoiden ja Eures-neuvojen yhteydenotoista johti työhönsijoittamiseen. Tarkastajat lisäävät myös, että useimmat kyselyyn vastanneista julkisista työvoimapalveluista ilmoittivat, että niiden ei ollut mahdollista kvantifioida tosiasiallisia työhönsijoittamisia.

Tarkastajat suosittavat, että komissio

- mittaisi, kuinka tunnettuja syrjintää ja työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevat käytettävissä olevat tietolähteet ovat
- hyödyntäisi käytettävissään olevaa informaatiota paremmin, jotta syrjinnän eri tyypit voidaan tunnistaa
- parantaisi yhdessä jäsenvaltioiden kanssa työvoiman liikkuvuuteen ja työmarkkinoiden epätasapainotilanteisiin liittyvien tietojen keräämistä
- parantaisi työvoiman liikkuvuuteen osoitettavan EU:n rahoituksen suunnittelua ja seurantaa.

Jäsenvaltioiden olisi

- kehitettävä Eures-lohkon vaikuttavuuden seurantaansa
- korjattava ammatillisen liikkuvuuden Eures-portaalin puutteita niin, että siitä tulee tosiasiallisesti eurooppalainen työhönsijoittamisen väline.

Toimittajille tiedoksi

Työntekijöiden vapaa liikkuvuus on yksi Euroopan unionin neljästä perusvapaudesta. Se merkitsee, että kaikki kansalaisuuteen perustuva jäsenvaltioiden työntekijöiden syrjintä työsopimusten tekemisessä sekä palkkauksessa ja muissa työehdoissa on asetuksella poistettu. Vuonna 2015 jopa 11,3 miljoonaa työkäistä muuttajaa EU28-maista asui muussa kuin kansalaisuusjäsenvaltiossaan. Tämä vastaa 3,7:ää prosenttia koko EU:n työkäisestä väestöstä.

Erytiskertomus nro 6/2018 "Työntekijöiden vapaa liikkuvuus – perusvapaus on varmistettu, mutta EU-varojen parempi kohdentaminen helpottaisi työvoiman liikkuvuutta" on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.